

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI ŁĄCZNOŚCI Z POLAKAMI**
ZA GRANICĄ
(NR 30)
z dnia 20 lipca 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Łączności z Polakami za Granicą (nr 30)

20 lipca 2016 r.

Komisja Łączności z Polakami za Granicą, obradująca pod przewodnictwem posła **Michała Dworczyka (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 sierpnia do 31 grudnia 2016 r.,
- sprawy różne.

W posiedzeniu udział wzięli: **Wojciech Tyciński** zastępca dyrektora Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Ministerstwa Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Marzena Rajczewska** doradca techniczny w Departamencie Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli, **Mikołaj Falkowski** prezes zarządu oraz **Ewa Ziółkowska** wiceprezes zarządu Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Leszek Jasiński** oraz **Anna Osińska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Krzysztof Karkowski** – legislator z Biura Legislacyjnego oraz **Lilia Luboniewicz** – stały doradca Komisji.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Witam wszystkie panie posłanki i panów posłów. Witam zaproszonych gości. Witam przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych, przedstawicieli organizacji pozarządowych. Przy okazji chciałem przywitać pana prezesa Mikołaja Falkowskiego. Chcę przedstawić nowego prezesa Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” – fundacja Skarbu Państwa. Pan Falkowski, jak rozumiem, będzie częstym gościem na posiedzeniach naszej Komisji. Serdecznie pana witamy i życzymy powodzenia na tej wymagającej drodze, którą pan prezes obrał.

Proszę państwa, zgodnie z naszym programem mamy dzisiaj dwa punkty porządku obrad. Chciałem prosić państwa o zgodę na to, żebyśmy nieco zmienili proponowany porządek, ponieważ w punkcie drugim jest rozpatrzenie wniosku przewodniczącego Komisji o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka. Jest to inicjatywa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które poprosiło nas o taką współpracę. Właśnie zakończyłem 45-minutowe spotkanie z przedstawicielami tego szacownego resortu – stąd moje spóźnienie, za co jeszcze raz przepraszam – okazuje się, że na tym etapie sprawa jest nieaktualna. W związku z tym proszę, żeby Komisja zgodziła się przyjąć porządek obrad złożony z dwóch punktów. Dziś zajmiemy się wyłącznie rozpatrzeniem planu pracy Komisji na okres od 1 sierpnia do 31 grudnia br. oraz sprawami bieżącymi.

Jeśli nie usłyszę głosu sprzeciwu, uznam, że Komisja przyjęła taki porządek obrad.

Przechodzimy do jego realizacji. Otwieram punkt 1 – plan pracy. Otrzymaliście państwo jego projekt. Dodatkowo spłynęły propozycje od pani poseł Borowskiej, od pana posła Ziemniaka, od pana posła Kryja, od pana posła Kossakowskiego i od pani poseł Wypych.

Jako, że mamy zaproponowany przez Komisję plan pracy w formie drukowanej, to bardzo proszę, żeby zgłaszający przedstawili swoje propozycje, o co uzupełnić porządek obrad. Myślę, że dobre wychowanie nakazuje, abym poprosił panią poseł Borowską o rozpoczęcie tej prezentacji. Pani poseł, o co pani proponuje, żebyśmy uzupełnili porządek?

Posel Elżbieta Borowska (Kukiz15):

Najpierw muszę znaleźć e-maila z moimi propozycjami, bo nie wiem, które zostały uwzględnione, a które nie. Widzę, że jest ochrona dziedzictwa niematerialnego.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Mamy wszystkie, ale jeszcze nie wpisaliśmy, bo to Komisja podejmuje decyzję, więc proszę je pokrótce omówić.

Posel Elżbieta Borowska (Kukiz15):

Czyli ten plan, który jest, jak rozumiem, nie jest ze wszystkimi propozycjami?

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Ten plan nie uwzględnia jeszcze tych propozycji. W związku z tym proszę o przedstawienie ich i zaraz będziemy je wpisywać w poszczególne miesiące. Dobrze?

Posel Elżbieta Borowska (Kukiz15):

Tylko znajdę e-maila, więc może pan poseł Wypych.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Mogę dać pani propozycje. Proszę bardzo.

Posel Elżbieta Borowska (Kukiz15):

Widzę, że część spraw została połączona, bo Ossolineum rzeczywiście możemy podpiąć pod ochronę dziedzictwa kulturowego na Wschodzie, żeby nie dublować.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dobrze, to sekundkę.

Posel Elżbieta Borowska (Kukiz15):

Ponieważ, rzeczywiście, istotne są te archiwalia z Ossolineum, które tam gniją.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

To możemy zapisać tam, gdzie mamy to dziedzictwo. Wrzesień, nr 5.

Posel Elżbieta Borowska (Kukiz15):

We wrześniu, tak.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Jest tak, „Informacja na temat ochrony dziedzictwa kulturowego poza granicami kraju – stan aktualny, potrzeby i możliwości realizacji”. Możemy dopisać – „w szczególności sytuacja Ossolineum”.

Posel Elżbieta Borowska (Kukiz15):

Tak, bo kwestie świątyń zostały podjęte w innym terminie, więc tutaj można się skupić na archiwaliach i dziedzictwie niematerialnym.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

W szczególności sytuacja Ossolineum.

Posel Elżbieta Borowska (Kukiz15):

Tak.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Jeszcze do tego punktu pani poseł Fabisiak.

Posel Joanna Fabisiak (PO):

Proponowałabym, żeby dodać Rapperswil, będzie to tylko informacja, co tam się dzieje.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Oraz Rapperswil, dobrze.

Posel Joanna Fabisiak (PO):

Uważam, że jest to bardzo ważne, bo nie mamy aktualnej wiedzy na ten temat.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dobrze.

Posel Elżbieta Borowska (Kukiz15):

Proponowałabym, żeby dodać jeszcze, bo widzę, że są Stany Zjednoczone, natomiast Kanada i Australia jakoś nie zostały uwzględnione. Wiem, że tam Polaków jest mniej, ale można by ten temat podjąć.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

W którym punkcie, pani poseł? Stany są w październiku, punkt nr 7. Czy rozszerzamy o Australię i Kanadę?

Posel Elżbieta Borowska (Kukiz15):

Prosiłabym, ale to jest decyzja Komisji.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Myślę, że nikt nie śmie oponować, w związku z tym, oczywiście, dopisuję.

Posel Elżbieta Borowska (Kukiz15):

Myślę, że problem eurosieroctwa Komisja powinna podjąć. Natomiast nie wiem, czy to zostanie uwzględnione przy innych kwestiach. Widzę, że są: media, wsparcie ekonomiczne – patrzę tak szybko. Nie wiem, w którym podpunkcie moglibyśmy to ująć.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

W takim razie zrobimy dodatkowy punkt „Eurosieroctwo”. Zastanawiam się, do którego punktu będzie to pasowało.

Posel Elżbieta Borowska (Kukiz15):

Jest to kwestia dotycząca także spraw wewnątrz kraju.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Może zrobimy tak, nawiązując do wcześniejszej inicjatywy pani poseł, dotyczącej kwestii odbierania dzieci, połączmy to z eurosieroctwem i zrobimy to jako oddzielny punkt. Dobrze?

Posel Elżbieta Borowska (Kukiz15):

Dobrze, niech tak będzie.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dobrze, bo czekamy jeszcze cały czas na odpowiedź na nasz dezyderat w tej sprawie. Możemy we wrześniu zrobić punkt 3, zamiast „dyskusja nad projektem ustawy”, którego cały czas nie ma, to możemy właśnie wpisać „kwestia odbierania dzieci, plus, eurosieroctwo”. Dobrze?

Posel Elżbieta Borowska (Kukiz15):

Tak. Prosiłabym jeszcze, żeby uwzględnić również mniejszość polską na Łotwie.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Zrobmy to z Litwą, dobrze?

Posel Elżbieta Borowska (Kukiz15):

Dobrze.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Mamy w październiku punkt 8 i dodamy tu Łotwę?

Posel Elżbieta Borowska (Kukiz15):

Tak, żeby jeszcze była Łotwa. To wszystko, dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. W dalszej kolejności poseł Kossakowski, bardzo proszę.

Posel Wojciech Kossakowski (PiS):

Dziękuję panie przewodniczący. Mam kilka propozycji, ale myślę, że dwa punkty są dość ważne. Sytuacja Polaków po Brexicie, między innymi: w sektorze medycznym, transportowym, edukacyjnym i branży budowlanej – sytuacja nowo zarejestrowanych podmiotów w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez Polaków. Myślę, że jest to ważny punkt. W kontekście ostatnich wydarzeń ważne jest, aby Komisja się tym zajęła.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Absolutnie podzielam pana opinię, natomiast jeśli mogę zaproponować, żebyśmy aż tak szczegółowo nie opisywali tego, tylko może „sytuacja polskiej mniejszości w Wielkiej Brytanii po Brexicie”. Dobrze?

Posel Wojciech Kossakowski (PiS):

Jasne.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Ten punkt będzie zawierał wszystkie pańskie oczekiwania.

Posel Wojciech Kossakowski (PiS):

Oczywiście.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dobrze. Nie wiem, czy nam się uda zrobić to na posiedzeniu wrześnieowym, ale wrzucimy to we wrześnieu, żeby było aktualne.

Posel Wojciech Kossakowski (PiS):

Jasne. Mam jeszcze jedną propozycję do planu, odnośnie do powołania podkomisji do spraw kontaktu z organizacjami pozarządowymi, które miałyby się zajmować między innymi wsparciem dla szkół przykościelnych – nieodpłatna nauka języka obcego, porady prawne.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Pan przewodniczący Pyzik, bardzo proszę.

Posel Piotr Pyzik (PiS):

Przepraszam, ale to jest mylenie pojęć. Jeśli chodzi o plan pracy dotyczący Polaków mieszkających poza granicami kraju, to trzeba się trzymać jakichś merytorycznych ustaleń. One są takie, że praktycznie w każdym kraju, w którym jest nasza diaspora, jedynym stałym instytucjonalnie bytem, który wspomaga tę wspólnotę, jest Kościół katolicki. W związku z tym wydaje mi się, że bardziej odpowiednia jest forma współpracy Komisji Łączności z Polakami za Granicą z odpowiednią komórką Episkopatu Polski, czy – jeżeli państwo uznacie – z jeszcze innych Kościołów. Jest to pierwsza sprawa.

Druga sprawa, nauka języka polskiego, bez względu na to, gdzie jest prowadzone, podlega prawu konsularnemu, które zostało odpowiednio w tym celu skorygowane. Wydaje mi się, że miernikiem, źródłem informacji dla nas jest informacja z Ministerstwa Spraw Zagranicznych, jak po pierwszym roku – a to nastąpi na początku września, października – funkcjonuje prawo konsularne. Przypominam państwu, że każdy konsul jest w chwili obecnej odpowiedzialny za opiekę nie tylko nad Polakami mieszkającymi na jego terenie, ale również za propagowanie w tej przestrzeni języka polskiego. Zobaczmy jak konsulowie i ministerstwo dają sobie z tym radę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Przepraszam, może pan poseł jeszcze raz powtórzyć, jaka była intencja, bo zrozumiałem z tego co pan mówił, że chce pan powołać stałą podkomisję, tak?

Posel Wojciech Kossakowski (PiS):

Tak, podkomisję, która miałaby na celu łączność ze stowarzyszeniami, bo przy kościołach, owszem...

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dobrze, mam taką propozycję. Przedyskutujcie z panem przewodniczącym Pyzikiem zakres merytoryczny tego. Natomiast od razu mówię, że powołania podkomisji do planu pracy nie możemy wpisać. W związku z tym nie przekreślamy tego pomysłu, bo temat jest ważny, ale porozmawiajcie proszę panowie z panem przewodniczącym Pyzikiem, jak się do tego merytorycznie zabrać. Skonsultujcie to też od strony organizacyjnej i formalnoprawnej. Czy jeszcze jakieś propozycje?

Dziękuję. Teraz pan przewodniczący Pyzik.

Posel Piotr Pyzik (PiS):

Jeszcze pozwolę sobie zauważyć kwestie następujące, wiele punktów, które są...

Posel Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Panie pośle, tu pani poseł musi wyjść.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Jedno zdanie i pani poseł Wypych.

Posel Piotr Pyzik (PiS):

Dobrze. Chciałem zwrócić uwagę, że część z nas jest członkami Komisji Spraw Zagranicznych. W związku z tym uważam, że w planie pracy trzeba znaleźć miejsce, w którym te komisje, przynajmniej raz na jakiś czas, będą się spotykały i wymieniały informacjami. Jest to oczywista oczywistość – tak pani poseł? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo proszę, pani poseł Wypych. Najmocniej przepraszam, że od razu nie udzieliłem pani głosu.

Posel Małgorzata Wypych (PiS):

Bardzo przepraszam, ale zależy mi dlatego, że o 11:00 zaczynam posiedzenie zespołu, które sama prowadzę. Pierwsza rzecz dotyczy uzupełnienia planu o informację Ministerstwa Edukacji Narodowej, dotyczącą ORPEG, czyli Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą. Myślę, że jest wiele punktów związanych ze szkolnictwem i ta informacja będzie nam przydatna. Jednocześnie naświetlone zostaną pewne sprawy, z którymi boryka się ta organizacja.

Niestety, będę oponowała przeciw połączeniu informacji dotyczącej Stanów Zjednoczonych z Kanadą i z Australią, w szczególności umowy dotyczącej zabezpieczenia społecznego, bo tam jest zupełnie inny problem. Natomiast, jeśli chodzi o Kanadę i Australię, też optuję za tym, żeby to uzupełnić, ale żeby nie łączyć.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dobrze. Czyli pierwszy postulat, rozumiem, że na oddzielnym posiedzeniu omawiamy Australię i Kanadę.

Posel Małgorzata Wypych (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Drugi postulat proszę jeszcze doprecyzować.

Posel Małgorzata Wypych (PiS):

To znaczy, uzupełnienie planu o informację ministra edukacji narodowej dotyczącą Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Świetna myśl. Bardzo dobrze, ponieważ oświata jest rzeczywiście takim nerwem polonijnym, to możemy spróbować jeszcze we wrześniu wpisać punkt: „Informacja na temat opieki Ministerstwa Edukacji Narodowej nad nauczaniem języka polskiego poza granicami kraju”. Pani poseł, czy takie są pani oczekiwania?

Posel Małgorzata Wypych (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący Ziemiak.

Posel Wojciech Ziemiak (PO):

Panie przewodniczący, chciałbym zgłosić temat, który za chwilę będzie tematem gorącym, sportowym – Igrzyska XXXI Olimpiady w Rio de Janeiro. Ministerstwo Spraw Zagranicznych przyznało grant na stworzenie centrum polonijnego w Rio de Janeiro na wzór igrzysk w Londynie. Myślę, że dobrze byłoby wiedzieć, jak to centrum polonijne funkcjonowało w czasie igrzysk, przy okazji poznamy także problemy Polonii brazylij-

skiej. Dlatego proponuję, żeby ten punkt wpisać do planu we wrześniu, po igrzyskach, w punkcie 4, w którym mamy dwie odpowiedzi. Oczywiście, będzie to relacjonować Polski Komitet Olimpijski, który jest wykonawcą programu finansowanego przez MSZ.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Pan przewodniczący Pyzik, proszę.

Poseł Piotr Pyzik (PiS):

Sytuacja Polaków w Brazylii jest znana członkom Komisji Łączności z Polakami za Granicą zainteresowanym tym problemem. Bardzo dziękuję, że pan tę kwestię poruszył, dlatego, że kwestia szkolnictwa, o której wspomniała pani poseł, która niestety już musiała wyjść, jest tam niezwykle ważna. Przypominam, że mieszka tam 2 mln 300 tys. obywateli, którzy mają pochodzenie polskie, a nie mając żadnego polskiego dokumentu. Jest tam problem z nauką języka polskiego, z tego względu, że na przełomie lat 30 i 40 dyktatura, która rządziła tym krajem, zamknęła wszystkie szkoły nauki języków mniejszości etnicznych. W związku z tym tam jest dwupokoleniowa dziura w edukacji. Zgadzam się, takie pieniądze są potrzebne Polakom mieszkającym w Brazylii, żeby tę dziurę załatać. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Traktuję to jako głos wzmacniający, wiceprzewodniczący wzmocnił wiceprzewodniczącego, czyli wpisujemy. Tak? Dobrze, wpisujemy.

Jeszcze pan poseł Kryj, bardzo proszę.

Poseł Andrzej Kryj (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, jedną propozycję już złożyłem. Myślę, że można ją gdzieś wpisać w innych punktach. Sprawa wydaje mi się dość ważna, bo dotyczy sytuacji szkół z polskim językiem nauczania na Ukrainie. Podczas wizyty we Lwowie braliśmy udział w spotkaniach w tych szkołach. W szkole imienia św. Marii Magdaleny jest bardzo niedobra sytuacja, bo część kadry nauczycielskiej jest już w takim wieku, że będzie przechodziła na emeryturę. Są to bardzo dobrzy nauczyciele, sprawiający, że do tej szkoły trafia mnóstwo osób, nie tylko ze środowiska polskiego, ale także osób pochodzenia ukraińskiego, czy rosyjskiego, mieszkających we Lwowie. Niestety, pani dyrektor stwierdziła, że jeśli ci ludzie odejdą, to będzie bardzo ciężko utrzymać ten poziom nauczania, a zastąpienie ich równie dobrą kadrą będzie trudne ze względu na bardzo niekorzystne wynagrodzenia, które sprawiają, że do tej szkoły dobrzy fachowcy nie będą chcieli po prostu przychodzić. Stąd moja sugestia, żebyśmy tą sytuacją się zajęli, jeżeli pan przewodniczący uzna, że możemy o tym porozmawiać.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dziękuję, panie pośle, bardzo słuszny postulat. Natomiast poszerzyłbym go. Proponuję punkt przedłożony przez panią poseł Wypych, dotyczący edukacji, podzielić na trzy obszary. Oświata polskojęzyczna poza granicami kraju to jest gigantyczny temat, dlatego proponuję, żebyśmy rozbili to na trzy posiedzenia Komisji. Tak to w planie zapiszemy, jeśli państwo się zgodzicie. Jedno posiedzenie będzie poświęcone edukacji polskiej na Wschodzie, w tym właśnie na Ukrainie – tak jak pan poseł postuluje, to by zawierało pana propozycję. Drugie, edukacji w Europie Zachodniej, a trzecie, w Stanach Zjednoczonych, czy w Ameryce Północnej i w Południowej. Jeśli trzeba będzie jeszcze północną i południową podzielić, to podzielimy. Dobrze?

Jeśli państwo to zaakceptujecie, to tak przygotujemy to w programie.

Czy są jeszcze jakieś postulaty? Bardzo proszę, pani poseł Fabisiak.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Bardzo dziękuję. Na razie jesteśmy przy temacie oświaty i proponowałabym, żeby temat z listopada przenieść na październik, zresztą to już pan przewodniczący mówił.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Tak

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Wydaje mi się, że warto byłoby, aby Komisja Łączności z Polakami za Granicą wraz z Komisją Edukacji, Nauki i Młodzieży, podjęły bardzo trudny temat, wielokrotnie już

poruszany a niezakończony – temat ustawy o nauczycielu polonijnym. Były już ustawy, ale żadna z nich nie została uwieńczona przyjęciem przez Sejm, natomiast taka potrzeba jest ogromna. W tej chwili jest zarejestrowanych około 860 szkół. Jeśli się to pomnoży przynajmniej przez 10 nauczycieli, to daje to ogromną grupę ludzi ofiarnie pracujących, niemających żadnej stabilizacji. Dlatego proponuję inicjatywę Komisji w przygotowaniu tej ustawy – sama chętnie się w to włączę.

Ponieważ rozmawiamy o planie pracy, a ja trochę wychodzę poza niego, to przypomnę, że z inicjatywy nauczycieli amerykańskich ustanowiono dzień dwujęzyczności, jest to 10 października, a 14 października jest to dzień nauczyciela. Nauczyciel polonijny jest nieobecny w czasie tego święta, zatem proponowałabym, po pierwsze, abyśmy właśnie w październiku podjęli taką uchwałę o nauczycielu polonijnym – sama ją przygotuję, jeśli przyjmiemy ją do planu pracy. Rzecz druga, żebyśmy jednak dzień dwujęzyczności włączyli w dzień 14 października, bądź tak, jak przyjęła to Polonia amerykańska, a w ślad za tym inne kraje i jest ich bardzo wiele – np. nauczyciele w Skandynawii – żebyśmy przyjęli dzień 10 października, jako dzień dwujęzyczności. Chodzi tu głównie o dwujęzyczność w rozumieniu język polski i język kraju zamieszkania.

Dlatego postuluję, panie przewodniczący, aby 14 października, bądź w dzień w najbliższym sąsiedztwie, uhonorować nauczyciela polonijnego uchwałą poświęconą dwujęzyczności, poświęconą nauczycielowi polonijnemu. Sama taką uchwałę przygotuję.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Chwileczkę, przepraszam pani poseł, to doskonale, w takim razie rozumiem, że mamy dopisać jeden z punktów posiedzenia wrześniowego, albo pierwszego październikowego o przyjęcie uchwały w sprawie nauczycieli polonijnych?

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Tak.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dobrze, zatem dopiszmy taki punkt. Natomiast, jeśli pani pozwoli, to inicjatywy legislacyjnej nie będziemy wpisywać, bo jak się pojawią założenia, to wtedy je przedyskutujemy i ewentualnie podejmiemy,

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Wszystko jest do rozważenia.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Czyli nie wpisujemy na razie?

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Nie wpisujemy, natomiast proponowałabym, panie przewodniczący, abyśmy jednak podjęli taki temat i przedyskutowali go na posiedzeniu Komisji.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dobrze. Pani poseł, ja zawsze za.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Dobrze, ale proszę o wskazanie jakiegoś terminu i przedyskutujemy to.

Druga sprawa jest honorowa, ale wydaje mi się, że warto, abyśmy zwrócili uwagę jako Komisja, że we wrześniu przypada 40. rocznica zrzeszenia lekarzy polonijnych w Stanach Zjednoczonych. Lekarzy tych jest w tej chwili 3,5 tysiąca. Jest to znacząca grupa. Zatem, to może być też uchwała, a może uchwała to byłoby za wiele, ale wysłanie na przykład adresu od Komisji, zwrócenie uwagi na istnienie, wspomnienie na posiedzeniu Komisji. Sądzę, że jest to ważne i potrzebne, abyśmy oddali tym ludziom szacunek i uznanie. W tym stowarzyszeniu są osoby tak wybitne, jak profesor Maria Siemionow, która przeprowadza operacje nawet w Polsce, stojąc z tyłu za naszymi lekarzami, jest to chirurg najwyższej, światowej klasy, a nie jest to przykład jedyny.

Wreszcie trzecie...

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Pani poseł, przepraszam, całkowicie się zgadzam, żeby w jakiś sposób uhonorować tę grupę i organizację, ale może nie wpisujemy każdej takiej uchwały do planu pracy.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Panie przewodniczący, ja tę uchwałę przygotuję, ale przygotowanie takiej uchwały, żeby ona miała sens, wymaga pracy, więc chcę wiedzieć, czy Komisja się zgadza. Poddaję to kolegom pod...

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Myślę, że nie będzie głosu sprzeciwu, żeby uhonorować tak naszą organizację, nawet jeśli politycznie jest gdzie indziej afiliowana, niż przewodniczący tej Komisji.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Tego nie wiem, gdzie jest afiliowana.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Ale ja wiem, dlatego że się spotykałem z nimi. W związku z tym, pani poseł, absolutnie nie będzie z tym problemu. Proszę przygotowywać.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Tym się nie zajmowałam, natomiast myślę, aby to nie było pośpieszenie i byle jak, to powinniśmy poświęcić temu trochę czasu. Być może, że będą ich przedstawiciele podczas naszej dyskusji.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Serdecznie zapraszamy, dobrze, ale tego nie wpisujemy.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Dobrze, a kiedy to będzie?

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Jeżeli mówi pani o październiku, że jest to 40-lecie.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Wrzesień.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Spróbujemy to zrobić we wrześniu, choć jest już dosyć gęsto, ale myślę, że z entuzjazmem członkowie Komisji przyjmą, że każdego tygodnia dwukrotnie Komisja będzie się zbierała.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Dobrze. Wpisuję wobec tego, że we wrześniu będzie.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Zwłaszcza w tygodnie niesejmowe.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Ostatnia sprawa do rozważenia, jest to sprawa polskich naukowców w świecie. Rozmawialiśmy o tym przed chwilą. Musiałam niestety wyjść z posiedzenia podkomisji, na którym pan minister referował i wyrażał głęboki żal, że naukowcy z różnych powodów wyjeżdżają z Polski. Myślę, że warto byłoby połączyć ten temat z tematem Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży dotyczący inicjatywności, bowiem są to ludzie, którzy chętnie przyjeżdżają do nas z pomysłami i oddają je Polsce, są zainteresowani także transferowaniem tych pomysłów do innych krajów. Natomiast spotykają się bardzo często z taką nieufnością – a to wy chcecie za byle co kupić. Mnie się wydaje, że my, jako Komisja, powinniśmy poświęcić nieco uwagi w kontekście inicjatywności nauki polskiej tym, którzy chcą przyjeżdżać tutaj – jedno chociażby nazwisko kanadyjskie – prof. Jackowski, 176 patentów, trzykrotnie był w Polsce.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bałem się, że powie pani poseł, że 176 lat praktyki.

Posel Joanna Fabisiak (PO):

Aż tyle lat nie ma, to raczej młody człowiek. Sądzę, że ten temat, bo nie znalazłam tu żadnego tematu...

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Pani poseł, ale jaki jest wniosek? Jaki temat posiedzenia?

Posel Joanna Fabisiak (PO):

Najpierw może termin, bo jeśli nie mam terminu, jest wszędzie gęsto, to chciałabym...

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Nie, jest na przykład listopad.

Posel Joanna Fabisiak (PO):

Listopad, świetnie, bardzo dobry termin. Wobec tego spotkanie z naukowcami, którzy zainteresowani są przekazywaniem swojego *know-how*, dotyczącego upowszechnienia czy komercjalizacji wyników badań...

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Pani poseł, jak to w „Vabanku” powiedział dyrektor jednego z banków, zrobimy taki *gentlemen's agreement*, że jak pani poseł już porozmawia z tymi naukowcami, to absolutnie zrobimy takie posiedzenie, ale nie wpisujemy tego do planu pracy, bo jeszcze nie rozmawialiśmy na temat tego czy oni przyjmą zaproszenie, czy nie.

Posel Joanna Fabisiak (PO):

Panie przewodniczący, ale jeśli wolno dokończyć...

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Słowo harcerza, zrobimy w listopadzie.

Posel Joanna Fabisiak (PO):

Jeśli wolno dokończyć, w ubiegłym roku właśnie w listopadzie organizowałam konferencję, na którą przyjechało 30 osób z różnych krajów, więc rozumiem, że mam ten *gentlemen's agreement* na to, że takie spotkanie się odbędzie.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Tak jest.

Posel Joanna Fabisiak (PO):

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Gryglas.

Posel Zbigniew Gryglas (N):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, nie składałem propozycji dlatego, że z satysfakcją stwierdzam, że w planie jest umieszczony punkt, w grudniu co prawda, ale dobrze, że jest – wsparcia ekonomicznego Polaków mieszkających za granicą. Jest to punkt, który szczególnie jest mi bliski, bo sądzę, że Polacy silni gospodarczo będą budzili szacunek i podziw. Zrobimy tym równie dużo, jak rozwijając szkolnictwo polskie. Mam jednak sugestię, żebyśmy spróbowali umieścić w planie wyjazdowym jakiś wyjazd na Litwę, aby tam rozeznąć potrzeby w tym zakresie. Sądzę, że Litwa mogłaby być potraktowana w zakresie takiej współpracy ekonomicznej pilotażowo. Można byłoby przy okazji takiego wyjazdowego spotkania rozeznąć potrzeby i w tym planie działań je umieścić.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Słuszna idea. To jest bardzo zacny pomysł, bo w ogóle nie rozmawialiśmy o jeszcze jednym posiedzeniu wyjazdowym. Chociaż nie ukrywam, że poseł Porzucek w ostatnich dniach brutalnie naciskał mnie, aby była to Rumunia. Czy dobrze pamiętam?

Posel Marcin Porzucek (PiS):

Tak, to prawda, panie przewodniczący, ale myślę, że nie wyklucza jedno drugiego.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Nie, nie, bez przesady.

Posel Marcin Porzucek (PiS):

Jeżeli mogę odpowiedzieć, bo pan przewodniczący wywołał moją osobę, myślę, że lepiej abyśmy wyjazdy zrobili w pierwszej części kadencji, bo wtedy w drugiej będziemy wiedzieli na czym stoimy. Tym bardziej, że znaczna część Komisji są to posłowie, którzy pierwszy raz zasiadają w Sejmie i w tej Komisji. Zwracam uwagę, że być może warto zwiększyć intensywność teraz, w tym roku i przyszłym, a najwyżej później, wiedząc z czym mamy do czynienia, będziemy więcej pracować na miejscu w drugiej części kadencji.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dobrze, moja propozycja jest taka, żebyśmy, jak już wpisujemy te wszystkie dzisiejsze życzenia do planu pracy, na spokojnie zastanowili się nad tym, czy Litwa, czy Rumunia, czy może obie destynacje zostaną przez nas zrealizowane. Na razie nie wpisuję tego do porządku naszych działań, bo i tak jest tam tłok.

Jeśli nie ma innych zgłoszeń, to poproszę...

Pani poseł Fabisiak.

Posel Joanna Fabisiak (PO):

Chciałam zapytać o punkt 11, to jest: Informacja MSZ w sprawie kierunków wsparcia przez MSZ i administrację rządową współpracy polskiej.... Nie, nie, przepraszam, następny, 12 punkt, chodzi o dobre praktyki innych krajów. Czego oczekujemy, bo nie bardzo wiem...

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Oczekujemy ciekawej dyskusji na temat tego, w jaki sposób różne kraje wspierają swoje diaspory.

Posel Joanna Fabisiak (PO):

MSZ nam przedstawi, jak oni wspierają inne diaspory, a my co – mamy z tego wybrać te najlepsze praktyki do zastosowania?

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Nie. Mamy to potraktować jako element edukacyjny dla członków Komisji, którzy nie wiedzą jak np. Włosi wspierają Włochów poza granicami kraju. Być może będzie coś inspirującego w tych informacjach i podejmiemy inicjatywę legislacyjną, albo jakąkolwiek inną.

Proszę państwa, jeśli nie ma innych propozycji to proszę...

Głos z sali:

Wyjazd jest niewpisany.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Tak, wyjazd musimy mieć wpisany. Dobrze, a musimy mieć określone miejsce?

Głos z sali:

Tak.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Musimy mieć miejsce określone. W takim razie, proszę państwa, Rumunia czy Litwa?

Posel Zbigniew Gryglas (N):

A nie możemy mówić o dwóch kierunkach?

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Słuchajcie, bądźmy realistami, błagam. W listopadzie jeżdżenie, to też ma umiarkowany sens, nie mówiąc już o grudniu.

Posel Marcin Porzucek (PiS):

Białoruś, Grodno jest tu wpisane, czy to jest realne, czy nie, bo to jest na granicy.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dobrze, wycinamy Białoruś.

Posel Zbigniew Gryglas (N):

Nie.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Nie? Nie wycinamy Białorusi?

Posel Zbigniew Gryglas (N):

Panie przewodniczący, ale to są bliskie wyjazdy, więc ani bardzo kosztowne, tu część grupy może się podzielić. To nie jest tak, że wszyscy muszą jechać w jednym kierunku.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dobrze, to zrobimy dwa wyjazdy. Białoruś i Litwa zostają, będziemy mieli całe Kresy załatwione. Czyli wpisujemy jeszcze Litwę.

Kto z pań i panów posłów jest za tym, żeby przyjąć zaproponowany plan wraz z poprawkami? (16) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Kolejny sukces naszej Komisji, jednogłośnie przyjęliśmy plan.

Czy w sprawach różnych są jakieś pytania? Nie ma żadnych pytań.

Serdecznie dziękuję zarówno zaproszonym gościom, jak i członkom Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji.